

DEBRECZEN

A DEBRECZENI FÜGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

Megjelen minden nap reggel.

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Helyben: Félévre 6.— K. Negyedévre 3.— K.
Videken: " 9.— " " 4.50 "

Főszerkesztő:

Dr. VARGA LAJOS.

Feloldó szerkesztő:

SZATHMÁRY ZOLTÁN.

Egyes szám ára 4 fillér.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
Arany János-u. 2. sz. Telefon 452.

Jegyzetek

a debreceni védőegylet közgyűléséhez.

— április 11.

Mintha örök időkhöz tartana, oly erővel tört ki a hazafias lelkesedés, mintegy másfél évvel ezelőtt az 1844-ben megalakult védőegyesület újra szervezése és ébresztése körül. Nem is maradt el momentán a hatás. Vannak kik hiszik, hogy e csodásan izzó fellángolás nagy mértékben hozzá járult ahhoz, hogy az alkotmányunk ellen irányított ortámadás nem sikerült. Vannak, akik vallják, hogy rideg hajthatatlan maradt az ellenfél a nemzeti követelményeinkkel szemben, míg csak a vér és pénzdótot tagadtuk meg tőle, de nyomban elvesztette vakmerőségét, — mihelyt megjelentek kereskedőink tiltó tábláskái: Osztrák utazót nem fogadunk.

Hogy eszép meggyőződés meny nyire alapos, még kiderítve nincs. Pedig rendkívüli fontossággal bírna e feltevésnek pozitív adatokban való megállapítása. Egy szilárd támpontot képezne az azon többi igazán meglévő hatások között, amelyeket a magyar közgazdasági viszonyok a magyar védőegyesületnek köszönhetnek. Mert ez egyesületnek legkiválóbb ellenségei sem merik tagadni, hogy már eddig is vannak érdemei ezen egyesületnek.

Valjon nem erősítése-e a magyar iparnak azon körülmény, hogy a vevőközönség megnyugvással megy be abba az üzletbe, ahol is ezen egylet védőtáblái láthatók. Ezek felhívják a fogyasztó figyelmét arra, hogy vannak magyar iparcikkek is; meg is mutatják a helyet ahol azok kaphatók. És míg egyrésztől megkímélik kereskedőinket a fölösleges zaklatástól, aminő az a követelmény, hogy nem létező magyar iparcikkek is tartanak üzleteikben; másrésztől megérdemelt előnyben részesítik azon kereskedőkkel szemben, akik nem tartanak létező magyar cikket, vagy

idegen árut kínálnak magyar cégér alatt.

Ezen intézkedésével a védőegylet nagy mértékben hozzájárul gyár- iparunk kifejlődéséhez.

De látjuk is, hogy lépten-nyomon gyárak alakulnak, nap-nap után újabb és újabb iparszervezetek keletkeznek. És mégis, mégis...

Az égig csapó lelkesedés eltűnt. A nagy érdeklődés megszűnt. A közönség hangos követelése: „magyar árut kérek!” egyre halkabb lesz. S hogy a védőegyesület tagjai is mily mértékben kezdenek megfélemedezni fogadalmukról és kötelességükről, legjobban bizonyítja a debreceni védőegyesületet vasárnapi beszámoló gyűlése. Megjelent azon a helyi vezetésén kívül gróf Vay Gábor, a feleségével a szabolcsvármegyei védőegyesület elnöknőjével, de a többi tagok távollétükkel tündtek.

Nagyon szomorú e tapasztalat. Mert a védőegyesület még korántsem fejezte be hivatását. A harc még csak ezután kezdődik teljes valóságában. Mert ha nem lesz meg hamarosan az önálló vámterület, akkor küzdenünk kell tovább érte és egyidejűleg a mellett is tovább kell hangoztatnunk ipari fejlődésünk szükségességét. Ha pedig felállítanak a vámsorompók, akkor éppen meleg lesz a harci levegő.

Mert Ausztria akkor minden erejével reánk fog feküdni és ismert eszközeivel igyekezni fog bebizonyítani, miszerint az önálló vámterület nekünk árt és igyekezni fog a fejlődő ipart is a saját hatalmába keríteni. Ily körülmények között nem szabad csak a kormányok jószívére bízni mindent. A kormány a nép, a nemzet nélkül tehetetlen.

Látjuk azt nem is messze eső saját példánkban. De viszont a kormányt, amely polgáira támaszkodhatik, a poklok kapuja sem dönti meg. Erre is tanulságot találhatunk a szomszédban Ausztriában is. Itt a kormány háta megett egy hatalmas, öntudatos és céltudatos közvélemény van. Ez kényszer-

riti a kormányt a közvélemény óhajának megvalósítására.

Míg nálunk majdnem teljesen hiányzik a társadalom óhajának imponáló módon való megnyilvánulása, sőt ellenkezőleg a mit a kormány jónak lát, azt igyekeznek felülről lefelé köztudatként kivívni.

Nagy, igen nagy hivatás vár tehát a Magyar védőegyesületre, — mely Magyarország ezen társadalmának minden rétegét kell, hogy felölelje. Közvéleményt, lelkesedést ébresztszen, kitartást öntsön a küzdőkbe. Amde nem elég az akarat, nem elég a program. Azt meg kell valósítani is. Ehhez pedig pénz, nagyon sok pénz kell. Es itt van a kérdésnek egy nagy bökkenője. Mert az az osztály, mely eddig is áldozott és tovább is áldozni fog, minden oldalról igénybe van véve. Elvégre ennek ereje nem kifogyhatlan, frissítésről, új erők megnyitáról kell gondoskodni. Hiszük, hogy végre aristokratáink, főpapjaink, ortokosaink elérkezettnek látják az időt, hogy e mozgalomhoz csatlakozzanak. De nem csak lelkesedésükkel, buzdító szavakkal, hanem anyagi javakkal is. A mig ők erre el nem határozzák magukat, addig, nem fog megvalósulni az országos védőegylet 1845. évi alapszabályaiban lefektetett cél, hogy: ugyanis a nemzet azon anyagi önállásra emeltessék, mely egyedül képes, nemcsak a naponként terjedő elszegényedésnek határát vetni, hanem egyszersmind ipart és forgalmat és ami ebből következik, jólétet terjeszteni hazaszerte.

Dr. Vajda József.

Politikai hírek.

Románok Apponyi javaslata mellett. Nagybáródról táviratozzák: Vasárnap mintegy 10.000 főnyi románság gyűlt itt össze, hogy tiltakozzék az ellen a harc ellen, amelyet a nemzetiségi képviselők a tanítói törvényjavaslatok ellen indítottak. A gyűlést Pallády Viktor tópoji földbirtokos nyitotta meg. Farkasházy Zsigmond képviselő felszó-

ROSE DEZSŐ

ékszerész

DEBRECZEN, Piacz-utca, Hungária-kávéház mellett.

ALKALMI ajándékok nagy választékban

lalása után ifju Klisztók János gör. kath. lelkész mondott hosszabb beszédet, majd határozati javaslatot nyújtott be, amelyet egyhangu lelkesedéssel elfogadtak. A határozati javaslatot megküldik gróf Apponyi Albert vallás- és közoktatásügyi miniszternek.

Egy kis utazás a jegyzőkönyv körül

A nemzetiségiek záróbeszéde.

A képviselőház ülése.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, április 15.

Az ülés elején meglátszik, hogy hétfő van. Alig vannak néhányan a tanácskozó teremben, amikor az ülés megkezdődik.

Justh Gyula elnök pontban délelőtt tíz órakor nyitja meg az ülést.

Thoroszkay Miklós gróf jegyző: Felolvassa a mult ülés jegyzőkönyvét.

Az elnök: Javasolja, hogy hagyják ki a jegyzőkönyvből a mult ülésnek azt a részét, mely az általános vita bezárása körül folyt. Az alapszabályok szerint ez nem való a jegyzőkönyvbe. (Helyeslés.)

Ugron Gábor: Ő 1872. óta tagja a parlamentnek, de nem emlékszik olyan esetre, amikor elnöki enunciació körül támadt volna vita. Ugy véli, hogy ezt az esetet nem szabad kihagyni a jegyzőkönyvből.

Az elnök: A jegyzőkönyvbe csak olyan tárgyakat kell fölvenni, amelyekben határozatok hoztak. A vita csak a naplóban jelenhetik meg. Megismétli azt a javaslatot, hogy hagyják ki ezt a részt a jegyzőkönyvből. Különben is a döntést a Házra bizza. (Helyeslés.)

Ugron Gábor: A házszabályok csak azt a minimumot írják elő, amit okvetlen bele kell venni a jegyzőkönyvbe, de nem zárja ki, hogy olyan körülményeket, melyeket a Ház fontosnak tart, be ne vegyenek a jegyzőkönyvbe. Kéri az elnöki javaslat mellőzését.

Az elnök: Felteszi a kérdést.

A Ház többsége elfogadja az elnök indítványát.

Az elnök: A tárgyalás alatt levő javaslat általános vitája bezáratván, természetesen mindenekelőtt az előadót illeti a szó. Azután pedig a zárszó jogával élhetnek azok, akik a szabályszerűen aláírással ellátott határozati javaslatot nyújtottak be. Most az előadó urakat illeti a szó. (Halljuk.)

Vertán Endre előadó: Válaszol azokra a szemrehányásokra, amelyekkel illeték nemzetiségi részről a minisztert azért, mert állítólag a nemzetiségi egyházak autonómiáját sérti. A javaslatot elfogadásra ajánlja. (Zajos taps és éljenzés.)

Polit Mihály: A zárszó jogával él, Sajnálattal tapasztalja, hogy a magyarság és a nemzetiségiek közti ellentétek szaporodnak, ahelyett, hogy a béke és bizalom alapjait megszereznék. Polemizál Apponyi miniszterrel. Csodálkozik, hogy a katolikusok és protestánsok nem tiltakoznak a javaslat ellen.

Felkiáltások: Mert igazán hazafiak.

Polit Mihály: Panaszkodik, hogy őt folyton inzultálják.

Az elnök: Ez nem igaz, mert rendretasított volna az illetőt.

Polit Mihály: Benne van a naplóban, hogy engem patkánynak neveznek. (Derűtség.) Kérem, én rólam azt mondták, hogy kisedőba való vagyok. (Hosszan tartó élénk derűtség) és ezért nem kaptam elégtételt. (Derűtség). A szerbek valamikor élénk részt vettek a magyar judikaturában, ma már a nemzetiség inkoptotibilis a bírói állással. (Zaj.)

Felkiáltások: Nem igaz.

Polit Mihály: Végül kijelenti, hogy a törvényjavaslatot nem fogadja el és kéri a házat, hogy fogadja el az ő határozati javaslatát.

Az elnök: Az ülést öt percre felfüggeszti.

Szünet után.

Návay Lajos alelnök: Az ülést megnyitja.

Goldis László: Élni akar a zárszó jogával. Kéri határozati javaslatának elfoga-

Egyház és iskola.

Elmaradt presbiteri gyűlés. A vasárnap délelőttre hirdetett presbiteri ülés a presbiteriek részvétlensége miatt elmaradt. Sajátságos, hogy az utóbbi időben az egyik ülés a másik után marad és halasztatik el, oly kevés az érdeklődés az egyháztanács tagjai körében a közgyűlések és az egyházi ügyek iránt. Most is a vasárnapi ülés tárgysorozatára több fontos tárgy volt kitűzve és mégis alig jelentek meg 15—20-an a százharmincöt presbiter közül. Végül is az elnök, K. Tóth Kálmán kénytelen volt a közgyűlést esütörtök délután 3 órára kitűzni, amikor tekintet nélkül a jelen voltak számára, határozni fognak a tárgysorozatra kitűzött ügyek fölött.

Egyházmegyei közgyűlés. Az alsószabolcs-hajdumegyei egyházmegye tavaszi rendes közgyűlését május 1-én tartja meg Debrecenben, Balthazár Dezső dr. esperes és Rásó Gyula gondnok kettős elnöklété mellett.

Debrecen a gazdasági önállóságért.

Márton Imre és társai indítványa.

A mai rendkívüli közgyűlés.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) A „Debrecen” már vasárnap jelentette, hogy Márton Imre törvényhatósági bizottsági tag s több társa indítványt nyújtanak be Debrecen városához, az ország gazdasági függetlenségének érdekében felirat intézését kérve a képviselőházhoz.

Az indítvánnyal a tanács tegnap délelőtt foglalkozott s azt egyhangu lelkesedéssel magáévá tette. Ez lesz a sorsa a hazafias indítványnak minden bizonnyal a ma délutáni közgyűlésen is. A közgyűlés bizonyára teljes szövegében s egyhangu lelkesedéssel fogja elfogadni az indítványt, mely a legkomolyabb időben buzdítja kitartására a törvényhozást.

A rendkívüli közgyűlés meghívóit tegnap délután küldte szét a főjegyzői hivatal.

A hazafias indítvány mely a mai közgyűlésnek egyetlen tárgyat képezi, szószerint így hangzik:

Indítvány.

Debrecen szab. kir. város közönsége, valahányszor az Ausztriával való gazdasági viszonyainak rendezése tárgyalás alá kerül,

minden alkalommal Magyarország teljes gazdasági önállása mellett nyilatkozott.

Meggyőződésünk szerint a most folyamatban levő kiegyezési tárgyalások alatt a nemzeti kormány jogaink s érdekeink védelmében minden erejét kifejti ugyan; ezt az erőt azonban a közvélemény illetékes tényezőjének megnyilatkozása és támogatása csak fokozhatja.

Ez a meggyőződés vezeti törvényhatóságunkat, amikor eddigi álláspontjához híven az országgyűlés képviselőházához feliratot intéz, melyben arra kéri a törvényhozást, hogy a vámközösségnek legközelebb 1917-ben valóságos megszüntetése, valamint a most érvényben levő bankszabadalom lejártakor az önálló magyar jegybank felállítása által valósítsa meg Magyarország függetlenségének anyagi feltételeit.

Debrecen, 1907. április 13.

Kertész Mihály	Márton Imre
Szentesi János	Dr. Tüdős János
Ifj. Horváth János	Komlóssy Arthur
Polgári József	Juhász Ignác
Dr. Varga Lajos	Dr. Fejér Ferenc
Polgári Bálint	Sinka Sándor
	Török Péter.

A közgyűlésre szóló meghívót már kibocsátotta a főispán s az a következőleg szól:

Meghívás a f. 1907-dik április hó 16-dik napján kedden délután 3 órakor a városháza közgyűlési termében tartandó bizottsági rendkívüli közgyűlésre. Tárgy: Márton Imre és társai indítványa az ország gazdasági önállósága érdekében az országgyűlés képviselőházához intézendő felirat tárgyában.

Debrecen, 1907. április hó 14-én.

Weszprémy Zoltán,
főispán.

Városháza és vármegye.

A város központi választmánya tegnap, Kovács József polgármester elnöklété mellett alig félórás ülést tartott, melyen összeíró küldöttségek alapmunkálatára beérkezett felszólamlásokat vette számba.

Sesztina Lajos alapítványai. Nehai Sesztina Lajos és neje két rendbeli alapítványt tettek a városi muzeum céljaira. Az alapító oklevelekre vonatkozóan a belügyminiszter arról értesítette tegnap a tanácsot, hogy az oklevelek jóváhagyásához a közoktatásügyi miniszter hozzájárulását fogja kikérni.

Hajdumegye választói. Hajdumegye középponti választmánya tegnap délelőtt Kovács Gyula alispán elnöklésével ülést tartott, melyen az összeíró küldöttségek elnökei közül egy sem jelent meg. Valamennyien írásban terjesztették be a küldöttségek összeírási munkálatáról szóló jelentéseiket. — A választmány úgy intézkedett, hogy az egyes névsorokat a községekben tizenöt napig közzétegyék, hogy a felszólamlások megejthetése céljából.

Szabadságon. Ozory István tb. városi aljegyzőt négyhetes fegyvergyakorlatra hívták be Bródba. A tanács Ozoryt tegnap szabadságot adott.

Dalmácia visszacsatolásért. Havass Rezső, Dalmátország tulajdona iránt való jogaink egyik leglelkesebb hangoztatója nagyon érdekes és megszívlelendő röpiratot írt Dalmácia visszacsatolásáról s megküldte azt pártolás végett többek között Hajdu vármegyének is. A megye törvényhatósága a május 14-diki közgyűlésen foglalkozik ez ügygel.

A világ legjobb aratógépei az eredeti amerikai „**Johnston**” kévekötő, és marokrakó aratógépek. Eredeti BÄCHER-féle acélekék eltörhetetlen fejekkel. — Eredeti párossoru MELICHAR-féle „**UNIKUM DRILL**” szabadalmazott kikötő-készülékkel (lánc helyett) kizárólag **Rahmer S.-nál, Bächer és Melichar** képviselője Debreczen, Nagyútszde.

A debreceni református egyház költségelőirányzata.

Számoszlopok a kulturáért.

Az egyház jótékonyága.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) Terjedelmes füzet fekszik előttünk; a debreceni egyház 1907. évi költségelőirányzata. Rengeteg szám, sok számoszlop van benne foglalva, hűképet nyújtva az egyház gazdasági viszonyairól.

De mintha, úgy tetszik, e számok beszélnének, Aminthogy úgy is van. Mert kitűnik e költségelőirányzatból, hogy az egyház mennyit áldoz a kulturáért, mennyire gyakorolja a legszebb erényt a jótékonyágot. Óriási összegekről van itt szó. Ugyszólván az egész költségvetést a különböző jótékonyági és kulturális célokat szolgáló alapok számvetései dominálják.

Aki végig nézi a költségvetést, az nyomban azt a meggyőződést meríti belőle, hogy az egyház feladatának magaslatán áll. Modern, szociális érdekeknek épp úgy eleget tesz, mint áldoz a nemzetfentartó kultúra erősödéséért.

De beszéljenek maguk a számok.

Mindjárt az első pontnál az egyházi közszükségletek költségvetésénél az adott segélyek és ily természetű évjáradékok összege nem kevesebb mint 14000 koronát tesz ki. Több kevesebb segélyt ad az egyház két főiskolai egyletnek, a Csokonai-körnek, a városi reáliskolának, az egyházmegyei lelkészgyámintézetnek, a felsőbb leányiskolai tanítóképzőnek stb.

Az ingyen iskoláztatási alapnál mintegy 133 ezer korona kiadás van felvéve, mely óriási összeg dacára a várostól és más címeken kapott bevételnek közel 15 ezer korona pótlást kíván, tehát ugyanennyivel apasztja az egyház iskoláztatási alapját.

A felsőbb leányiskolára is 57 ezer korona kiadása van, mely öt ösztöndíjt is magába foglal. A kiadás egyrésze ugyan a városi és egyházkerületi segélye útján megtérül, de így is nagy összeggel járul hozzá az egyház.

Az ösztöndíj alapokon is nagy összeg majdnem 12 ezer korona van előirányozva.

Az ispotályi szegényház 26 ezer korona költséggel szerepel az előirányzatban, Ehez az összeghez a különböző erre a célra rendelt alapok kamatain és a városi segélye mellett az egyház közel hatezer koronával járul.

Felemlítést érdemel a Mária Terézia alap 40 ezer koronás kiadása, mely összegből 150 árva kap segélyt vagy ellátást.

Szintén nagy összeg van felvéve a tanulók árva segélyezésére, valamint a nem kolduló szegények javára is.

Ezek a számoszlopok méltán hirdetik a debreceni református egyház minden téren való áldozatkészségét.

Az érettségi vizsgálatok sorrendje.

A vizsgálatok elnökei.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) A tiszántúli egyházkerület főgimnáziumaiban a folyó iskolai tanévben a szóbeli érettségi vizsgálatok a következő sorrendben tartatnak:

A debreceni főgimnáziumban június hó 20., 21., 22., 24. 25., 26. napján.

A békési főgimnáziumban jun. hó 21., 22. napján.

A hajduböszörményi főgimnáziumban június 25. 26. napján.

A hódmezővásárhelyi főgimnáziumban június hó 17. és 19. napján.

A kisujszállási főgimnáziumban június 24., 25. napján.

A máramarosszigeti főgimnáziumban június hó 11. és 13-án.

A mezőtúri főgimnáziumban 21. és 22. napján.

A szatmári főgimnáziumban 24. és 28. napján.

Az érettségi vizsgálatokon a következő elnökök szerepelnek: Dóczi Imre gimnáziumi felügyelő Hódmezővásárhely, Mezőtúr és Hajduböszörményben, Dicsőfi József egyházkerületi főjegyző Kisujszálláson, Erőss Lajos theologiai akadémiai tanár Debrecenben, dr. Öreg János bölcseleti akadémiai tanár Máramarosszigeten, dr. Erdős József theologiai tanár Szatmáron, dr. Baltazár Dezső alsószabolcs hajduvidéki egyházmegyei esperes Békésen.

A kiküldendő kormánybiztosokat a vallás és közoktatásügyi miniszter még nem nevezte ki, így azokról csak napok múltán számolhatunk be.

Művészet.

P. Nagy Zoltán hangversenye.

P. Nagy Zoltán művésztanár, mint előző évben, az idén is nyilvános hangversenyen számol be a nagyközönség előtt növendékeinek haladásáról. Már maga ez a tény is elegendőképpen igazolja a jeles mester ambícióját, főként örvendünk azonban annak, hogy az ily nagyszabású és valóban eredményes működés legalább némileg ellensúlyozni képes a városunkban nagyon is elharapódzott zugtanítást, melynek révén hivataltan tanerők a szülők és növendékek bizalmával visszaélve a zenei élet rohamos decadentiáját készítik elő. Azért tehát, bár a hangversenyre meghívók is mentek széjjel, az estélyen szívesen láttatik minden érdeklődő, hogy legalább a helyes nevelési irányra nézve okulást szerezhessen. Mindezt nem P. Nagy Zoltán kérelmére mondjuk el, hanem saját meggyőződésünkkel, mellyel a művészetnek és a nagyközönség érdekeinek kívánunk szolgálni. A hangverseny április 27-én lesz.

A debreceni védőegyesület közgyűlése.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) A Magyar Védőegyesület debreceni fiókjának közgyűlése vasárnap délelőtt folyt le a vármegyeháza nagytermében.

Szomorú világot vet az egylet nemes eszméje iránti helyi érdeklődésre, hogy az évi közgyűlésen az elnök főispánon és nején kívül alig öt-hat ember volt jelen.

Ilyenkor tetszik ki, hogy az igazán nemes célú, hazafias irányú dolgok milyen kevés egyént tudnak összetoborozni Debrecenben. A megjelentek hamarosan letárgyalták

a lapunkban már részletesen ismertetett évi jelentést, mely az egyletnek meglehetősen kedvező viszonyait tünteti föl.

A közgyűlés lefolyásáról alábbi részletes tudósításunk ad számot:

A Magyar Védőegylet vasárnap délelőtt a megyeházán tartotta meg évi beszámoló ülését, melyre a szomszéd Szabolcs-vármegyéből, ahol ez az intézmény a miénkénél lelkesebb híveket vallhat magáénak, — az ottani egylet igaz magyar lelkesedéstől áthatott elnöke Vay Gábor gróf főispán nejjével ájtott. Az illusztris vendégeket Sesztina elnök üdvözölte meleg szavakkal, melyekre Vay gróf válaszolt, kiemelve, hogy ez ügynek szolgálata első sorban a szép-nem, a gyöngéd hölgyközönség kezébe lehet sikerrel letéve, mert hisz az ügyszolgálati inkább érzelmű dolog, a lelkesedés a hazafiság feladata.

Az ülésen egyébként tudomásul vétették a múlt évi jelentést, zárószámadást és költségvetést — Ezután megválasztották titkárokat Dr. Tervey Tamás, Dr. Csath Sándor, Dr. Vajda József, Szabó László, Dr. Ujfaluassy Géza, Sipos Dezső, Dr. Nábráczky Béla, Dr. Jóna Kálmán, Kardos Endre és Dr. Székely Árpád.

Vajda József dr. indítványára és Lőkövits dr. hozzászólása után elhatározta a közgyűlés, hogy feikéri az elnökséget egy nagyarányú, helyben rendezendő, házi iparcikkre kiterjedő vásár tartására, amelyet a hölgyközönség bevonásával fog az egész társadalomra nézve vonzóvá és a pumpolás kizárásával könnyen hozzáférhetővé tenni.

A közgyűlés a vendégek zajos éltetésével végződött, kiket Wesszprémy főispánnal elnöknek vett át vendéglátásába.

Iskolai ünnepélyek.

Házi estély a Dóczyban.

Ének- zenevizsga a Swetits-intézetben.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) Vasárnap két iskolai ünnepség is zajlott le városunkban fényes keretekben, élénk érdeklődés mellett, melyekről tudósítók a következőkben számol be:

A Dóczy leánynevelő intézet VI. felső osztályának növendékei vasárnap délután öt órakor igen változatos műsorral tartottak az intézet nagy termében házi estélyt nagy és előkelő közönség jelenlétében.

Az estély belepti díjaiból befolyó jövedelmet az intézet erősen fejlődő természetrajzi muzeuma javára fordítják, így az erkölcsi siker mellett teljes volt az anyagi siker is.

Az estélyt Beke Ilona urleány által előadott prológ nyitotta meg, amelyet egy fiatal debreceni poéta, Szávay Zoltán irt. A szép szavazatot tapsvihar követte, melyben méltóképpen osztozkodtak a szerző és az előadó. Nagy sikerrel járt Adler Ella és Kosután Emília zongorajátéka. Ezután ismét szavazatot hallottunk. Zádor Ilona szavalt el élénk tetszésnyilvánítások között Vörösmarty melodrámáját: „Szép Ilonkát“, amely Erdős Rózsa kísért zongorán. S. Szabó Anna is vonzóan és érdekesen adott elő egy monológot. Uher Amadil zongorajátéka után egy vígjátéki jelenet következett. A bemutatók, Somossy Kata, Szentgyörgyi Aranka, Miklóssy Agnes, Khon Elvira, Csikos Margit, Kertész Kata, Szalay Márta és Szatmáry Margit művészi ihlettségű játékát zúgó tapsviharral honorálta a közönség. Igen érdekes és élvezetes volt ama táncszám, melyet Ozory Vilma, Zádor Ilona, Szabó Emma és Beke Ilona lejtettek temperamentummal, graciózan. Az utolsó számot, Éji szállás Granadában a zenekar közreműködésével az

➔ Szép és jó tartós cipők csak ➔

ELFENBEIN és KLEIN

cipő üzletében szerezhető be, hol saját műhelyünkben készül férfi- női és fiu cipők szolid, szabott ár mellett. Megrendelések pontosan eszközöltetnek. Piac-utca 28. sz. Fűtőzsde mellett.

énekkar adta elő, mely után a valóban elite közönség egy kellemes és élvezetes est emlékével oszlott szét.

Szintén vasárnap délelőtt és délután zajlott le a debreceni Svetits-intézet összes osztályainak nyilvános énekvizsgálója, amelyre az intézet nagy termét zsúfolásig megtöltötte az érdeklődő nagy közönség. A minden részletében nagy és általános sikerrel lezajlott énekvizsga két részben nem kevesebb, mint 34 műsor számmal bírt, melynek mindannyiját az intézet bájos növendékei látták el, részben szavalat, ének és különböző zenejátékokkal. Eppen ezért lehetetlen részletesen számot adni az eredményről, mely ugyanis minden várakozást felülmúlt, amit kétségtelenül bizonyít a megjelent nagy közönség tetszés nyilvánítása, mely minden egyes szám után frenetikusán megújult.

A karok szép és igaz gyönyörűséget szolgáltató énekszámain kívül a műsoron önállóan szerepeltek szavalat, ének vagy más zeneszámokkal a következő urleányok, kiknek előadásait lehetetlen külön-külön méltatnunk, mert annyi dicséret jelző nincs szótárunkban. Mihálovits Margit, Volafka Marien, Matyasovszky Henriett, Farkas Ella és Margit, Lösch Lili, Kiss Irén, Veisz Zelma, Vért Ilonka, Véber Erzsi, Szabó Margit, Gál Böske, Otschinek Vialka, Goldstein Klári, Mérey Margit, Rhédey Kató, Vinnay Márta, Ott Kató, Vámos Annus, Fialka Vilma, Vékey Jolán, Irinyi Lila, Kövér Teréz, Pávay Boriska, Munkácsy Lujza, Gyurián Anna, Pataky Blanka, Husz Böske, Csoma Ilona, Bornyász Margit, Hegyi Gizi és Mariska, Eisler Edít, Szkurka Erzsi, Fancsovics Ilona, Baksay Katinka, Husz Mici, Nagy Irén, Lukács Margit és Than Ilonka.

Különösen nagy sikert aratott Bornyász Margit, aki egy melodramát adott elő pompásan.

A nagyszerű énekvizsga a késő esti órákban ért véget.

Színház.

* **A János vitéz** került színre tegnap, a címszerepben Zilahyné művészi alakításával énekben, játékban egyaránt. Iluskát Zsigmondy Anna énekelte igen csinosan s játszott kedvesen. A gonosz mostoha szerepében jó volt László Aranka.

* **Dr. Fényes Samu**, mint egy késő éjszakai távirat jelenti, közbejött akadályok miatt nem vehet részt a Csöppség mai előadásán. Zilahyt nagy ovációkban s meglepetésekben fogja részeltetni a közönség.

* **A Csöppség jubiláris előadása.** Zilahy Gyula és Szabó Irma, kik a mai jubiláris előadást páratlan művészetekkel diadalra vitték a „Csöppség” mai 25-ik előadása alkalmával szintén jubilálnak, amennyiben ők a darabnak, mind 25. előadásában részt vettek. Dr. Fényes Samu, a „Csöppség” szerzője szintén jelen lesz a darab 25-ik előadásán. — A darab többi szereplői Szakács, Hahnel Aranka, Tallián, Arday Ida stb. lesznek.

* **„Nem szabad”** címmel kedves színjátékot fogadott el Zilahy igazgató előadásra. A színjáték helyi szerző műve, ki az előkelő társadalom kiváló tagja. — A színjátékban Hahnel Aranka és Ternyei Lajos játsszák a főszerepeket. Az előadás eddigi megállapodás szerint május 3-án lesz.

* **A Milliárdos kisasszony**, ez a gyorsan népszerűvé lett operette, melynek minden eddigi előadása zsúfolt házakat vonzott, holnap ismét színre kerül. A főszerepekben résztvesznek Lónyai Piroška, Zsigmondy Anna, Vida Ilona, Polgár, Ligeti, Ternyei, Arkossy, Bérezi, Bay.

* **Mongodin ur felesége.** Ez a kedves, mulattató vígjáték kerül színre 18-án, csütörtökön, a) bérletben. A vígjáték az idén először kerül előadásra. — A főszerepekben fellépnek Arday Ida, Hahnel Aranka, Szabó

Irma, Békés, Ternyei, Tallián, Vadász stb. A darabban tudvalevőleg Békés Gyula aratott tavaly zajos, művészeti sikert.

* **Az Asszony regiment**, énekes bohózat bemutató előadása lesz a hét érdekessége. Az ujdonsághoz az igazgató teljesen új jelmezeket készített, melyeken szorgalmasan dolgoznak a színházi szabók. A bohózatban csaknem az egész személyzet részt vesz. Főszerepeket játszanak Zsigmondy Anna, Hahnel Aranka, Polgár, Ligeti, Arkossy Sarkadi stb.

Két vakmerő bűneset.

Kifosztott hentesüzlet.

Rablótámadás fényes nappal.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) Hajdu és a közeli megyékben a közbiztonsági állapotok nem a legrózsásabbak, legalább erre a feltevésre enged következtetni az a két vakmerő bűneset, mely most erősen foglalkoztatja a csendőrséget. Részletes híradásunk ezekről az esetekről a következő.

Az egyik bűneset, egy nagyon vakmerő betörés a közeli Hajdubadházon történt, ahol Schwarz Márton hentesüzletét az egyik elmúlt éjjel feltörték. A betörés oly lehetetlen részletekkel bővelkedik, hogy azt valóban páratlan vakmerőséggel rendelkező tettesek követhették csak el.

Az egyik elmúlt reggelen, mikor az üzlettulajdonosa kiakarta nyitni üzlethelyiségét nem csekély meglepetéssel látta, hogy üzletének ajtajáról a vasrudak le vannak feszítve. Az üzletben minden fel volt dulva. A raktáron lévő husmennység legnagyobb része eltűnt. Egész oldal, még megkezdetlen marhahús tömegek hiányoztak onnan. Ez a körülmény arra enged következtetni, hogy a betörők többen voltak és szekerek segítségével szállították el a rengeteg husmennységet. Fel volt törve a pénztári fiók is, amelyből mintegy 600 koronát raboltak el, az üzletben található összes hentes számszámokkal és egyéb holmikkal együtt.

A megrémült tulajdonos nyomban jelentést tett a rendőrségnek, mely megindította a nyomozást.

A másik bűneset Hosszupályiban játszódik, amelynek lakosságát valóságos izgalomban tartja egy ottani fényes nappal történt rablótámadás. Egy ottani lakos urinót ugyanis a városon kívüli sétája közben megátadott egy cigány és a földre tepervén összes pénzét és aranyeműjét, mint fülönfüggőjét és aranygyűrűjét elrabolta.

A vakmerő rablótámadás ügyében a csendőrség széleskörű nyomozást indított. Szoboszló határában csakbamar elfogta a tettest Rostás Sándor 23 éves rovott multu cigány legény személyében. A szeretőjének a lakásán megtalálták az elrabolt értéktárgyak egy részét.

Hírek.

A „Debrecen” szerkesztősége és kiadóhivatala Arany János-utca 2. (Hungária épület), földszint, a Kereskedelmi csarnok ... lépcső-folyosóján. Telefon 412 ...

Az életküzdőlelem áldozata.

Felakasztotta magát.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) A komoly és néha-néha ugyancsak könyörtelen életküzdőlelemnek ismét áldozata van. Egy szegény, öreg ember dobta el magát az életet, amely nem hozott már számára boldog napokat, mert folyton küzdenie kellett a létfenntartással.

Az öngyilkosság Kétmalom-utca 8-ik szám alatt történt. Ott lakott már régóta

Nagy János magánzó. A szerencsétlen ember kinek egyáltalában senkije sem volt, hajdan jobb napokat élt. Gazdálkodott. Szép birtoka volt, melyet azonban elvesztett a folytonos sorcsapások miatt.

Most teljes visszavonultságban élt itt szűkös otthonában. A tél folyamán erősen betegeskedett, úgy, hogy képtelen volt bármily munkára. A nyomor ugyancsak közelített feléje, amitől a szegény öreg ember annyira megrettent, miszerint elhatározta, hogy önkézével vet véget életének. Szándékát nem is sejtette a házbellekkel. Ma egész nap otthon tartózkodott. A késő délutáni órákban pedig elővett egy kötelet és azzal a magasan fekvő ablak vasrácsára felakasztotta magát. Az öngyilkosságnak borzalmas részletei vannak. Az öregnek ugyanis a lába érintette a földet, de azért a halálküzdelem pillanatában sem gondolt a könnyű menekülésre, hanem lábait felhuzva, guggoló helyzetben várta be a halált.

Az öngyilkosságot mire észrevették, már halott volt, úgy, hogy az előhívott orvos is csak a beállott halált konstatálhatta. A holttestet beszállították a közkörház hullaházába, hol valószínűleg fel fogják boncolni.

Tűz a Geréby-telepen.

Kigyuladt fűszerüzlet.

— április 16.

(Saját tudósítónktól.) Veszedelmes tűz pusztított tegnapelőtt hajnalban a város végén levő Geréby-telepen. Ismeretlen okból egy fűszerüzlet gyuladt ki. A tűz elhamvasztotta az üzlethelyiség teljes berendezését, valamint az összes árukat is.

Tudósítónk a tüzről a következőket jelenti:

A Geréby-telep korán kelő lakosai vasárnap hajnalban észrevették, hogy a Porosz Sándor fűszer- és vegyeskereskedő üzletéből sűrű füstfelhő terjeng ki. Biztos tudatában annak, hogy az üzletben tűz ütött ki, felverték az üzlet tulajdonosát.

Porosz Sándor, a megrettent üzlettulajdonos erre kinyitotta az üzlet ajtóit. Ekkor azonban a benyomult levegőtől az addig csak lappangó tűz annyira elhatalmasodott, hogy az egész üzlet lángtengerben állott.

Mint hogy belépni a helyiségbe nem lehetett, oltásról szó sem volt. Értésítették a tűzoltókat, kik kellő felszereléssel kivonultak és nagy eréllyel fogtak a lángban álló üzlet oltásához.

Megmenteni a berendezést és az árukat azonban már nem lehetett. — Az üzlet berendezése jórésztben elhamvadt. Amit a tűz meg is kímélt, az tönkre ment a füsttől és a víztől.

A tűzoltók hajnali 4 órától egészen 7 óráig dolgoztak ottan, amit különösen szükségessé tett az a veszedelmes körülmény, hogy a reggeli szél a szomszédos házakra is áthordta az izzó zsaránkokokat is. Az elhamvadt üzleten kívül azonban más veszedelem nem történt.

Hogy a tűznek, mi volt az okozója, azt a legközelebb megtartandó tűzvizsgálat fogja kideríteni.

— **Kinevezés.** A dohányjövedék központi igazgatósága Keszler Dezső debreceni és Posta Lajos hajdudorogi lakosokat dohányjövedéki gyakornokokká nevezte ki.

— **A szabolcsi főispán és neje Debrecenben.** Vay Gábor gróf és neje vasárnap Debrecenben időztek s Weszprémy Zoltán főispánnak voltak vendégei. Vay gróf és neje megjelentek a védőegylet közgyűlésén is s csodálkozva látták azt a közönyt, melylyel Debrecen társadalmá e nagy céllal szemben viseltetik. A főispán vendégei délután utaztak vissza Nyiregyházára.

— **Rákosi Viktor párttagsága.** Rákosi Viktor, a hajdunánási kerület országyűlési képviselője. legutóbb belépet a hajdumegyei függetlenségi és 48-as párt alapító tagjai közé.

MALÁSZ NÁNDOR

ékszerész ajánlja dus raktárát ékszer-, arany- és ezüst-
árúk, valamint legpontosabban szabályozott arany- és ezüst-
órákban. Debreczen Piac-u. 24. sz. Fehérlő-szálloda épület.

— Debreceni siketnémák kirándulása. A helybeli siketnéma intézet két tanára 8 siketnéma gyermekkel vasárnap délelőtt 11 órakor Hajdudorogon az elemi iskolában nagy érdeklődés mellett előadást tartottak azon célból, hogy bemutassák az intézet áldásos működését, az elhagyatott siketnémáknak minél több jóakaró emberbarátot szerezenek. Az előadás iránt nagy volt az érdeklődés. A nagy terem zsúfolásig megtelt érdeklődőkkel. Mindenki látni és hallani akarta a beszélő siketnémákat. Gácsér József intézeti igazgató felolvasást tartott a siketnémák sikeres neveléséről és oktatásáról. Emmer István tanár a közönség nagy bámulatára bemutatta osztályonként a nyolc siketnéma gyermek eddig szerzett ismereteit. A tanárjuk által feltett kérdésekre a siketnémák érthetően és tisztán feleltek. A kérdéseket és feleleteket a táblára írták. Szép, szabályos írásuk által nagy feltűnést keltettek. Majd bemutatta számolási ügyességüket is. Az előadás alatt majdnem minden ember szemében csillogott egy könnyesepp — az örömkönyve. A gondviselés megfosztotta ugyan ezen szerencsétlen gyermekeket a beszédjüktől és hallásuktól, de viszont gondoskodott arról, hogy az emberiség szívéből ki ne aludjék a felebaráti szeretet s akadjanak férfiak, akik életüket feláldozva a szeretet eszközeivel segítsenek ezeken a szerencsétlen gyermekeken. Oly nagy ez a szeretet, amely képes a siketnéma szunyadozó lelkét felébreszteni, tevékenységre szoktatni, a néma ajkakat megszólaltatni s visszaadni az emberi társadalomnak. Az előadás után Oláh Károly kultúratanácsnok, aki mindenféle fáradságot nem ismerve nemes buzgalommal arra törekedik, hogy ezen intézet minél előbb felvirágozzék, szép szavakban ismertette az intézet keletkezését, jelenlegi állapotát s az intézet a hajdudorogi humánus közönségnek a pártfogásába ajánlotta. Majd Farkas Győző főjegyző a közönség nevében megköszönte a tanácsnoknak, hogy a hajdudorogi közönséget ily szép és nemes előadásban részesítették. Azonban a nemes szívű közönség jutalmatlanul nem akarta ott hagyni a siketnémákat s részükre 120 koronát gyűjtöttek össze. Az előadás után társasbéd volt, melyen felköszöntöket mondtak még dr. Dömötör József, Kiss Sándor és dr. Loóg Béla. A bankett során formális ígért hangzott el arra nézve, hogy Hajdudorog község egy siketnéma alapítványi helyet fog létesíteni intézetünkben. De látható szép jelei mutatkoztak egyébként is a várható jóindulatnak. A siketnémák s vezetőik délután 5 órakor tértek vissza Debrecenbe.

— A megye Bocskay-diszkegyűlése. Bocskay István erdélyi fejedelem hajduböszörményi szobrát június 2-án leplezik le. Ugyane nap délelőttjén Hajdúvármegye törvényhatósági bizottsága kint Hajduböszörményben rendkívüli diszkegyűlést tart, melyen a nagy ember s a nagy nap emlékének hódol. Ez a diszkegyűlés lesz a gazdag műsor egyik legkiemelkedőbb száma.

— A nagyvárad katonazenekarnálunk. Két nap megint hallhatott katonazenét Debrecen közönsége. A nagyvárad 37-ik gyalogezred zenekara járt itt s Németh András bikabeli helyiségeiben több hangversenyt adott. Az egyébként gyöngye színvonalu hangversenynek nagy közönsége azt bizonyította, hogy Debrecenben szeretik a csehek muzsikáját s hogy a 39-ik gyalogezred visszahelyezése már csupán a zenekar visszatérte miatt is üdvös dolog volna

— A sáskairtás költségei. A „Debrecen“ jelentette elsőnek a múlt héten, hogy Darányi Ignác miniszter hosszú, minden részletre kiterjeszkedő rendeletet bocsátott ki legutóbb a sáskairtás dolgában. A tanács tegnap tárgyalta e rendeletet, mely szerint a sáskairtásnak összesen 70-80,000 koronát kitevő költségéből az előre meghatározott hányadot Debrecen városa fogja viselni. A tanács egy-egy sűrűben hangoztatott véleményre nézve kimondta, hogy a katonaságnak a sáskairtáshoz való felhasználását sem célszerűnek, sem kivihetőnek nem tartja.

— A műpártoló-egyesület 1906-ban. A debreceni műpártoló-egyesület, Wessprémy Zoltán főispán elnöke mellett, vasárnap délelőtt 11 órakor tartotta évi rendes közgyűlését a városháza nagytermében. A közgyűlésen alig jelent meg nyolc-tíz tag. Lassankint hozzá kell szoknunk ahhoz, hogy egy-egy választmányi ülés több tagot gyűjt össze, mint az egyesület tulajdonképeni nagy napja, az évi közgyűlés. A gyűlés rendjén különben egyhanguan elfogadták a lapunkban pár napja ismertett évi jelentést, Mihálovits Jenőnek szintén ismertett költség-előirányzatát, mire a közgyűlés, valamivel tizenkét óra előtt véget ért.

— Árverések a téglavetőtelepen. Amit a múlt héten megjósoltunk, e héten valóra válik. A városi téglavetőtelep nyomoru viskói közt e héten megjelenik a városi dob, ezuttal nem kisebb urak, mint Dóczy dr. alügyész meg a városgazda kíséretében. Ok fogják az árverés funkcióját vezetni a jogelismerési illetékek nevezett lakhatási engedély be nem fizetett díjára.

— A szarvasmarmák kihajtása. A lovak kihajtásának határnapját, a most mult vasárnapot nem szalajtották el gazdáink. — A Hortobágyon már hétfőn rengeteg állat volt. Sokkal nehezebben várják a holnap reggelt, mikorra a rendkívül hosszú szünet után a szarvasmarmáknak is megnyílik a hortobágyi Kanaán. A számvevői hivatalban már tegnap kiváltotta minden gazda a hajtócedulákat.

— Ha olósón akar vásárolni férfi kalapot, nyakkendőt, inget, saját érdekében látogassa meg a Nyakkendő király uri divat üzletét. Cégvezető Rózsa Lajos.

— Cionisták nagygyűlése. A debreceni cionisták tevékeny társasága, a Juria, vasárnap nagyon jól sikerült felolvasó délutánt tartott az iparos otthon disztermében, hol óriási közönség jelent meg. A megnyitó beszédet általános tetszés közt dr. Rózsa Mór mondotta. Rubinstein tanár tartalmas előadása után Vajda Jenő szavalt hatásosan, végül pedig Beregi Ármin fővárosi mérnök olvasott fel egy hosszabb értekezését.

— Eljegyzés. Dr. Nyiry Ernő a debreceni ügyvédi kar nagyszerű tagja eljegyezte dr. Láng Jakab szilágysomlyói tekintélyes orvos leányát, Sárka kisasszonyt.

— Köszönetnyilvánítás. Szőr Antal tanítótestületi elnök urnak a hajdusámsoni ref. iskolák gyűjtése gyanánt 12 korona 5 fillér, Dr. Burger Péter ur, Dr. Freund Jenő ur adománya gyanánt 10 korona, s Nagy Ferenc fogalmazó ur utján Grünfeld Dávid urnak cselédügyből kifolyólag 1 korona 60 fillér

adományát a siketnémák javára köszönettel vettem s rendeltetési helyére juttattam. Oláh Károly, tanácsnok.

x Özvegyé vagy árvává lettek sok pénzt takaríthatnak meg, ha halottjaikat Vetéssy „Kegyelet“ temetkezési intézetével (Kossuth-utcán, a színházzal szemben) temetik.

x Tennisz labdák, rakettek, teljes tennisz felszerelések, hinta-ágyak, kerti tornaszerek Mentze Henrik áruházában legolcsóbban Kossuth-utca 4. szám.

x KOMÁROMI M. hangszerüzlete Piac utca 63. szám alatt feloszlik. Engedélyezett végkiárulás. Zongora, cimbalom és az összes hangszerek még saját áron alól is eladatnak, részletfizetésre is. Ragadja meg mindenki e ritka alkalmat. Az üzlet áthelyeztetik Budapestre. Fióküzlet Szegeden.

x Gyönyörű szép virágvázák, kézi tükrök és fényképkeretek érkeztek Mentze újdonságáruházába, Kossuth-utca 4. szám.

Távirat és telefon.

A függetlenségi párt értekezlete.

Budapest, április 15. A függetlenségi párt ma este népes értekezletet tartott. Az értekezleten, melyen eleinte Barabás Béla, majd Batthyány Tivadar gróf elnökölt, többek felszólalása után Kossuth Ferenc kereskedelmi miniszter beszélt a kiegyezésről, amikor is a következőket mondta:

— Az Ausztriával való kiegyezési tárgyalások még nincsenek befejezve. Magyarország az 1917. év végéig érvényes kereskedelmi szerződést fog kötni Ausztriával, amelynek keretében az ország gazdasági önállósága minél nagyobb mértékben biztosítva lesz. Az 1917. év utáni időre garanciák tételnek arra nézve, hogy a vámsorompók felállíthatnak ugyan, de Ausztriának más államokkal szemben bizonyos kedvezmények nyújtatnak.

Ezután Holló Lajos kijelenti, hogy Kossuth felvilágosítása e pillanatban engedő, de kijelenti, hogy a függetlenségi párt a bankkérdésben ragaszkodik azon eddigi álláspontjához, hogy a magyar nemzeti bank az 1910. év végéig felállítható. Egyébként a kormány iránt teljes bizalommal vannak.

Kossuth erre rámutat azon tényre, hogy a bankkérdés nincs napirenden és nem is tárgyalási anyaga a mostani kiegyezési tárgyalásoknak. Ajánlja, hogy az önálló vámtérület és a nemzeti bank kérdését ne is kívánják egybe kapcsolni, már a következő angol példaszéd miatt is: „Minden napnak megvan a maga terhe.“

Lovász végül a vajdahunyadi vérengzést is szóvá tette, mire Apponyi gróf kijelentette, hogy a szükséges intézkedések már megtették. — A párt értekezlete ezután véget ért.

Vérengző oláhok.

Vajdahunyad, április 15. A vásár alkalmával összegyűlt oláhok tömegesen jártak oláh nemzeti jelvényekkel és Konceza Kálmán rendőrkapitány többször felszólította őket a jelvények eltávolítására. Két igazgató legénbeszédére a tömeg ellentállott, mire a rendőrség a két bujtogatót letartóztatta. Hat-

száz-nyolcszáz fönnyitőmeg erre megostromolta a városházát, mire a rendőrség a csendőrséggel együtt szuronysegezve helyreállította a rendet és visszaszorította a tömeget, dacára annak, hogy Budár Domis petrozsényi és Sinka Péter oláh papok és dr. Doublesiu oláh ügyvéd izgatták a tömeget. Az oláh legények a koresmába vonultak, ahol Tullio Arthur vagyonos olasz vállalkozó a magyarokat pártolta, mire az oláhok megkergették és Benyásza Ádám tizenhét éves suhanc utólérte és egy késsel agyonszurta. Tulliót holnap temetik. A gyilkost elfogták. Az itt dolgozó, körülbelül háromszáz olasz munkás közt nagy az izgatottság.

Vajdahunyad, április 15. (este 11 órakor.) Tullio Arthur vállalkozó meggyilkolása óriási izgatottságot keltett. A rendőrkapitány azonnal megindította a vizsgálatot. Félő, hogy a zavargások megismétlődnek s ezért a főkapitány a főszolgabíróval egyetemben elhatározta, hogy nagyobb katonai kirendeltséget kér. Tullió holttestét felboncolták. temetése pedig, melyen az összes olaszok részt vesznek, holnap lesz, még pedig erős rendőri és csendőrségi fedezet mellett. — A belügyminiszterhez távirati értesítés ment s sürögő intézkedést kérve a lázongó oláhok ellen.

Egy képviselőjelölt öngyilkossága.

Kalocsa, április 15. Gauser János bankigazgató ma délután kalocsai szőlőjében fobelőtte magát. Gauser tudvalevően a nemrég lezajlott dunapataji választáson Muzsna Gyulával szemben lépett volt fel, de kisebbségben maradt. Gauser, aki dúsgazdag ember volt, minden vagyonát a választásra költötte — eredménytelenül. — Öngyilkosságát efeletti elkeseredésében követte el.

Véres pisztolyparbaj.

Kalocsa, április 15. Fűzfás Ignác patikus és Tóth Kálmán esendőrhadnagy egy kávéházi összeszólalkozás miatt ma délután pisztolyárbajt vívtak. Már az első lövésnél Tóth súlyosan megsebesült.

NYILT-TÉR.

Erovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

Nyilatkozat.

Szemből azon méltatlan és személyes támadásokkal, melyek a „Debreceni Reggeli Ujság“ hasábjain már hosszú idő óta intézetünk, igazgatóságunk egyes tagjai és most újabban dr. Bruckner Ernő ellen folynak; szeretett elnökünk dr. Bruckner Ernő személye iránti nagyrabecsülésünknek és őszinte ragaszkodásunknak adunk kifejezést s az őt és intézetünket ért személyes hajsza és izléstelen támadások ellenében, — amelyek őt különben nem sérthetik — a nagyközönségre appellálunk és addig is, míg a bíróság oltalmát igénybe vehetnék, az úgy felett napirendre térünk. Debrecen, 1907 április 15.

Hajdumegyei Népbank
Igazgatósága.

Értesítés.

A jószágirtó gazdaközönség ez uton értesítettik, hogy a hortobágyi bika gulyába hajtandó bikák átvétele a hortobágyi hidnál történik.

Városgazdai hivatal.

865.
1907. szb. szám.

Pályázati hirdetemény.

Elhalálozás folytán megüresedett Kaba községi jegyző állásra pályázatot hirdetek.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy az 1900. évi XX. t.-cikkben körülírt képesítéseket és az eddigi alkalmaztatásukat igazoló okmányokat hozzám folyó hó 27. napjáig nyújtsák be.

A választás Kaba községben folyó hó 30-án, délelőtt 10 órakor fog megtartatni.

A jegyző fizetése 860 korona készpénz, természetbeni lakás, 31 hold 1453 □ öl szántóföld haszonélvezete, melynek adóját a község fizeti és 1144 □ öl legelő használata.

Magánmunkálatokért a megállapított díjak.

Hajduszoboszló, 1907 április 10.

Nábráczky,

339

főszolgabíró.

Donogán és Somossy

céghez Debreczen, Kistemplombazár megérkeztek a tavaszi divat gyönyörű ujdonságai!!

Zsolnai és brassói szövetek.
Angol és Francia divatkelmék.
Bluz selymek. Napernyők. Övek.
Menyasszonyi kelengye. — Kész fehérnemű.

Óriási szőnyegraktár

Parcellázás Hajdumegyében

Sámson község határában, a vasut mellett, több százholdas birtok kisebb és nagyobb parcellákban eladó. Jó homokföldek holdanként (à 1200 □ öl) 200 forint. Fekete jó földek holdanként 300 forint. Értekezhetni:

„Debreczeni Első Parcellázó-Vállalatnál“,

Debreczen, Piacz-utca 83. szám alatt.

László Zsigmond állatorvosi rendelő irodája

nagy és kis állatok részére.

Foganatosít helyben és vidéken:

Állatvizsgálatokat, védő-
ojsásokat, heréléseket, tu-
berkulinozasi eljárásokat,
állatbiztosításokat, állat-
állományok rendszeres
évi felügyeletét, kosmeti-
kai operatiokat.

Debrecen, Csapó-u. 30.

Köszvény!

ellen ezernél több ki-
váló orvos és tanár
ajánlja és rendeli
betegeknek a híres

Király-balzsamot

az egész világon ismert legjobb gyógyszer.
egy nagy üveg 2 K. Vidékre egy üveg 2 k.
65 f., 3 üveg 6 k. 65 f. bérmentve utánvétellel.

Egyedüli készítő

Grósz Nagy Ferencz
gyógyszerész
Debreczen.

Esuz!

Értesítés.

A raktárunkon levő

* összes árukat, *
és a most érkezett

saison ujdonságokat

is folyó évi április hó 30-ig
tetemesen leszállított áron árusítjuk el

Bosznay J. és Társa

divat- és szőnyeg áruháza 325
Debrecen, Kossuth-u. 5.

APRÓ HIRDETÉSEK

Díja: 10 szóig 40 fillér, minden további szó 4 fill., vastagabb betűkkel szedett szó 6 fill.

Levélbeli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges levélbélyeg beküldetik.

Apró hirdetések előre fizetendők.

Egy csinos és jó filegoria eladó Rákóczi-utca 19. szám alatt.

Butorozott utcai szoba kiadó május 1-től Csapó-utca 29. sz. alatt.

Szülésznő lakásán szülő nőt fogad és hölgyeknek tanácsot szolgál. Cím a kiadóhivatalban.

Keresek három szobás, előszobás lakást hozzátartozékkal, lehetőleg a Nagytemplom körül, május 1-re. Cím a kiadóhivatalban.

Mikszáth munkái

1-20 diszkótésben, új, 60 forint helyett csak

40 forint

Harmathy

könyvüzletében 52

Fűvészkert-utca 14.

Telefon 374.

Könyvjegyzék ingyen.

„VERGÉ” egészségi szivarkahüvely különlegességek olcsón kaphatók.

ELADÓ KERÉKPÁR. „Styria”, alig használt, félverseny, szabadonfutó. Cím a kiadóban.

Villamos világítás,

villámhárítók, villamos házi csengők, házi és magán telefonok, berendezések és javítások. Évi jókarban tartási bérlet. Szakszerűen és olcsón mindenféle villamos felszerelési anyagok, gyógyászati műszerek és kerékpár alkatrészek raktára. Készít és javít a legkomplikáltabb munkákat. 126

FÖLDVÁRI L.,

„Debreceni Első Elektrotechnikai vállalat.” Kossuth-utca 1.

Postakönyveket félárban lehet venni a kiadóhivatalban.

Lapelárusítók, fiúk, asszonyok, férfiak újságírásra felvétetnek a „DEBRECZEN” kiadóhivatalában Arany János-utca 2. szám.

Akinek kiadó lakása van,

aki lakást keres,

tegyen közzé egy kishirdetést a „DEBRECZEN”-ben.

Gyökeresszőlővessző

nemes gyümölcsfa-oltvány, spárga- és füzüdvány kapható:

Gróf Degenfeld és Dr. Balkányi

urak „ERZSÉBET”-szőlőtelepén.

Iroda: Debreczenben, Kossuth-u. 32.

Remek választék

Jó mosó szifirekből (férfi ingre és női blúzra), kartonokból, batistokból. Gyönyörű szövet, csipke-, tűl-függönyök és storok. Ágy- és asztalterítők, szőnyegek. Ókusz lábtörölők. Divatos harisnyák és zsebkendők. Nyári paplanok, fürdő köpenyek, fürdő lepedők és egyéb tavaszi és nyári ozikkok. Férfi-, női- és gyermek kősz fehérneműk.

* Menyasszonyi kalengyák. *

Kardos Lászlónál,
Debreczen, Kossuth-utca 9. sz.

Kitünő minőségű

pörkölt

Kávé,

mely izre, aromára és zamatra felülmulhatlan, naponta friss pörkölés kapható

Félegyházi János

motorüzemű kávépörköldéjében
Piac- és Miklós-utca sarok.

Bankegyesület Részvénytársaság DEBRECZEN.

Van szerencsénk értesíteni, hogy a Bankesület Részvénytársaság cég alatt 800,000 korona részvénytökével alapított pénztintézet működését Debreczenben, Piac-utca 72. szám alatti üzleti helyiségeiben megkezdette.

Intézetünk foglalkozni fog a banküzlet összes ágazatával.

Leszámítól váltókat, utalványokat, nyílt számlákon alapuló követeléseket stb.

Törlesztés- és kamatozó kölcsönt nyújt jelzálogi bekebelezés mellett földbirtokra és házakra.

Előleget ad értékpapírokra és árukra.

Vesz és elad értékpapírokat, érepeneket stb.

Atvesz tőzsdél megbízásokat.

Elfogad betéteket könyvecskékre, folyó- (cheque)-számlára és pénztári jegyekre kamatoztatás céljából.

Bankegyesület Részvénytársaság.

Igazgatóság:

Elnök: Gróf Degenfeld Pál nagybirtokos Ifj. bozzai Bozzay Pál birtokos Debreczen. Tóglás. Hajnal Samu nagybérlő Debreczen.
Alelnök: Geiger Simon kereskedő és föld- Mandel Samu birtokos Kaba.
birtokos Debreczen. Rosinger Lajos birt. és nagybérlő Debreczen.
Adler Samu tak.-pénztári igazgató Szoboszló. Stern Péter nagybérlő Ujfehértó.
Bleyer Mór nagybérlő és birtokos Debreczen. Dr. Lukáts Emil ügyész.
Ernst Vilmos igazgató.

Ha köszvényben vagy csuzban szenved, ha rheumaticus bántalmak gyötrik, használja az orvosilag kipróbált s kiváló jónak elismert

Tölgyfa-balzsamot,

mely a legrövidebb idő alatt megszünteti s gyógyítja a legfájdalmasabb köszvényes vagy csuzos betegségeket, hát- és derékfájást, a kezek és lábak csuzos szaggatását.

A tölgyfa-balzsam a balzsamok királya,

mert hatása gyors s biztos. Mint lob- s daganatosztató szer is páratlan!

Csak külsőleg használandó, egyszerű bekenés által.

Egy próba meggyőz arról, hogy a tölgyfa-balzsam legjobb szer a csúz, köszvény, rheuma, ülőidegzésbe (ischiás) ellen feltalált összes szerek között.

I üveg tölgyfa-balzsam ára: 1 korona 50 fillér.

Kapható:

22

Mihalovits Jenő gyógyszerárában Debreczenben.